

Наукові перспективи
Видавнича група

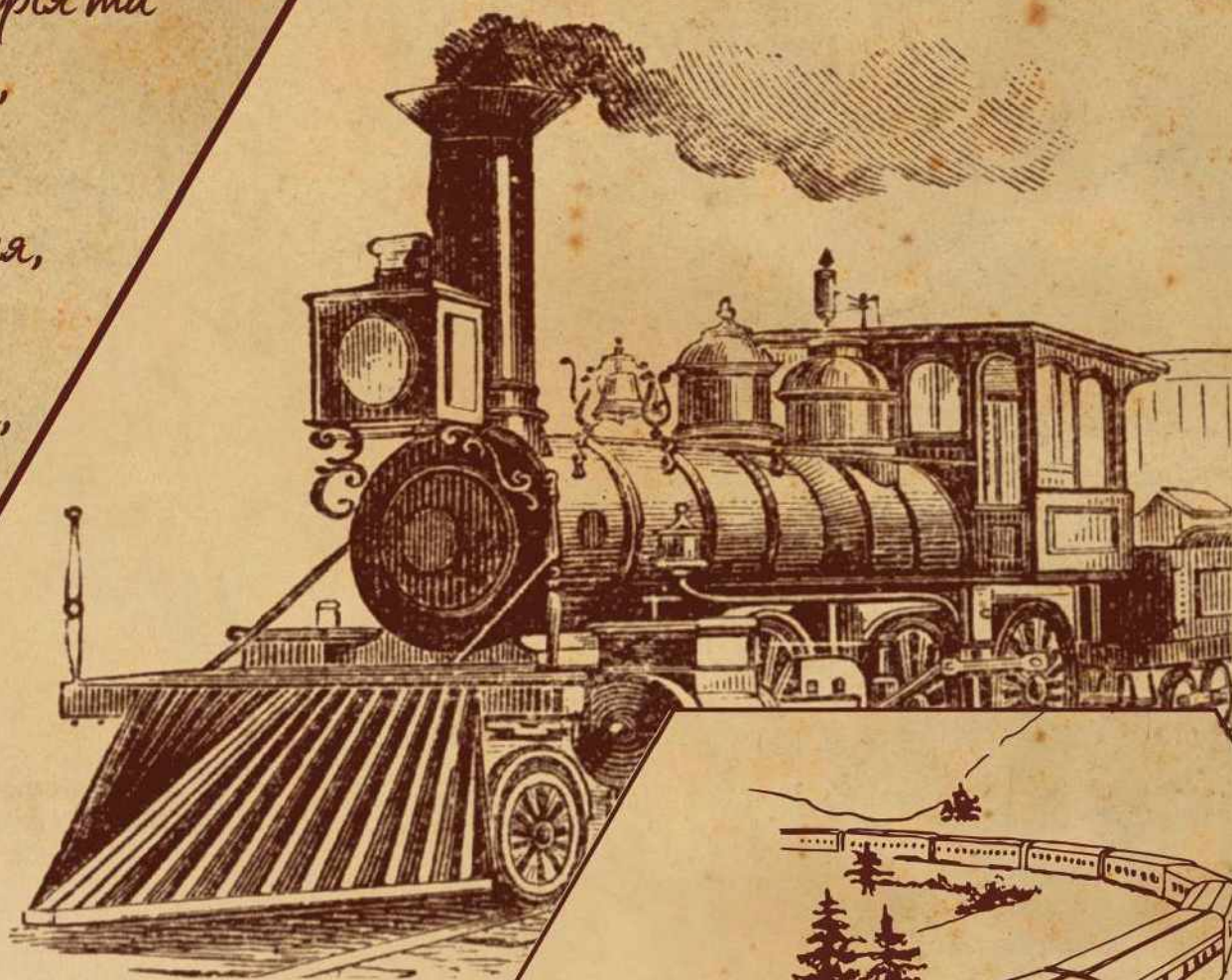

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ У СУЧАСНІЙ
НАУЦІ

№2(20)

2024

*Серія: історія та
археологія,
державне
управління,
економіка,
педагогіка,
техніка,
право*

*Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління
Асоціація науковців України
Науковий парк Національного Авіаційного Університету*

у рамках роботи Видавничої групи «Наукові перспективи»

«Актуальні питання у сучасній науці»

*(Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія Економіка»,
Серія «Державне управління», Серія «Техніка»,
Серія «Історія та археологія»)*

Випуск № 2(20) 2024

Київ – 2024

*Ukrainian Assembly of Doctors of Sciences in Public Administration
Association of Scientists of Ukraine
Scientific Park of the National Aviation University*

within the work of the Publishing Group "Scientific Perspectives"

«Current issues in modern science»

*("Pedagogy" Series, "Law" Series, Economy Series,
"Public Administration" Series, "Technology" Series,
"History and Archeology" Series)*

Issue № 2(20) 2024

Kyiv – 2024

«Актуальні питання у сучасній науці (Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія Економіка», Серія «Державне управління», Серія «Техніка», Серія «Історія та археологія»)»: журнал. 2024. № 2(20) 2024. С. 953.

Свідоцтво про державну реєстрацію Серія Серія КВ № 25116-15056Р.

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України 10.10.2022 № 894 журналу присвоєні категорії "Б" із права (спеціальність - 081 Право), економіки (спеціальність - 076 Підприємництво та торгівля), педагогіки (спеціальність - 014 Середня освіта) та державного управління (спеціальність - 281 Публічне управління та адміністрування).

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2023 № 185 журналу присвоєно категорію "Б" із історії та археології (спеціальність - 032 Історія та археологія)

Рекомендовано до друку Президією громадської наукової організації «Всеукраїнська Асамблея докторів наук з державного управління» (Рішення від 12.02.2024, № 4/2-24).

Журнал видається за підтримки Інституту філософії та соціології Національної Академії Наук Азербайджану (Баку, Азербайджан), Міждержавної гільдії інженерів консультантів, громадської організації «Християнська академія педагогічних наук України» та громадської організації «Всеукраїнська асоціація педагогів і психологів з духовно-морального виховання».

Журнал публікує оригінальні дослідницькі та оглядові розвідки з теоретичних та прикладних аспектів державного управління, права, економіки, історії, педагогіки, техніки для їх інтеграції у європейський, світовий науковий простір. Цільова аудиторія: науковці, працівники вищих навчальних закладів та наукових інституцій, здобувачі вищої освіти, а, також фахівці тематики журналу.

Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (IC), міжнародної пошукової системи Google Scholar та до міжнародної наукометричної бази даних Research Bible.

Головний редактор: Дачій Олександр Іванович - доктор економічних наук, професор, Заслужений працівник освіти України, завідувач кафедри фінансів, банківської та страхової справи Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)

Редакційна колегія:

- Балаласва (Дорошенко) Катерина Вікторівна - кандидат технічних наук, доцент кафедри авіаційних двигунів Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Бельська Тетяна Валентинівна - доктор наук з державного управління, доцент, завідувач кафедри менеджменту Інституту підготовки кадрів державної служби зайнятості (Київ, Україна)
- Будник Вікторія Анатоліївна - кандидат економічних наук, професор, професор кафедри бізнес-логістики та транспортних технологій Державного університету інфраструктури та технологій (Київ, Україна)
- Гбур Зоряна Володимирівна - доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри управління охороною здоров'я та публічного адміністрування Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л.Пупика (Київ, Україна)
- Герасименко Юлія Сергіївна - доктор економічних наук, доцент, професор кафедри педагогіки, психології та менеджменту Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти Державного закладу вищої освіти «Університет менеджменту освіти» Національної академії педагогічних наук України (Біла Церква, Україна)
- Дегтяр Олег Андрійович — доктор наук з державного управління, доцент, доцент кафедри менеджменту і адміністрування Харківського національного університету міського господарства ім. О. М. Бекетова (Харків, Україна)
- Закієв Іслам Муса-Огли - старший науковий співробітник кафедри підтримання льотної придатності авіаційної техніки Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Заячківська Оксана Василівна - кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів та економічної безпеки Національного університету водного господарства та природокористування (Рівне, Україна)
- Іванченко Євгенія Вікторівна — кандидат технічних наук, доцент, професор кафедри безпеки інформаційних технологій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Ігнатів Сергій Ромуальдович - доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри конструкції літальних апаратів Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Ільїна Анастасія Олександрівна - кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри публічного управління і адміністрування Національного торговельно-економічного університету (Київ, Україна)
- Ісайкіна Олена Дмитрівна - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії та документознавства Національного авіаційного університету, член Спілки краєзнавців України (Київ, Україна)

- Кавиліна Ганна Костянтинівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри сімейної та спеціальної педагогіки і психології Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського» (Одеса, Україна)
- Кардаш Оксана Любомирівна — кандидат економічних наук, доцент кафедри комп'ютерних технологій та економічної кібернетики Навчально-наукового інституту автоматики, кібернетики та обчислювальної техніки Національного університету водного господарства та природокористування (м. Рівне, Україна)
- Карускевич Михайло Віталійович - доктор технічних наук, професор, професор кафедри конструкції літальних апаратів Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Катеринчук Іван Степанович - доктор технічних наук, професор кафедри телекомунікаційних та інформаційних систем Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького (Хмельницький, Україна)
- Кінзерявий Василь Миколайович — кандидат технічних наук, доцент кафедри безпеки інформаційних технологій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Коваленко Валентин Васильович - доктор юридичних наук, професор, провідний науковий співробітник сектору авторського права та суміжних прав лабораторії авторського права та інформаційних технологій Науково-дослідного центру судової експертизи з питань інтелектуальної власності Міністерства юстиції України (Київ, Україна)
- Ковтун Владислав Юрійович — кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри безпеки інформаційних технологій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Комнатний Сергій Олександрович - докторант кафедри філософії права та юридичної логіки Національної академії внутрішніх справ (Київ, Україна)
- Корченко Анна Олександрівна — доцент кафедри безпеки інформаційних технологій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Корченко Олександр Григорович — доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри безпеки інформаційних технологій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Котельницький Назар Анатолійович - кандидат історичних наук, доцент кафедри права Чернігівського інституту інформації, бізнесу та права Міжнародного науково - технічного університету імені академіка Юрія Бутая, член - кореспондент Центру українських досліджень Інституту Європи РАН (Чернігів, Україна)
- Коштар Уляна Петрівна - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри української мови та культури Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Кошова Світлана Петрівна — кандидат наук з державного управління, доцент, доцент кафедри управління охорони здоров'я Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л.Шупика (Київ, Україна)
- Кравчук Володимир Миколайович — доктор юридичних наук, доцент, доцент кафедри конституційного, адміністративного та міжнародного права Волинського національного університету імені Лесі Українки (Луцьк, Україна)
- Кризина Наталія Павлівна – доктор наук державного управління, професор, Заслужений лікар України, директор Навчально-Наукового медичного інституту Київського міжнародного університету (Київ, Україна)
- Куриш Наталія Костянтинівна – кандидат педагогічних наук, заступник директора з науково-навчальної роботи, Інститут післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області (Чернівці, Україна)
- Марушєва Олександра Анатолівна - доктор наук з державного управління, доцент, завідувач кафедри публічного управління та інформаційного менеджменту ПВНЗ Університет Новітніх Технологій (Київ, Україна)
- Маслак Тетяна Петрівна - кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри конструкції літальних апаратів Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Матяш Ольга Іванівна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри алгебри і методики навчання математики Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (Вінниця, Україна)
- Миргород-Карпова Валерія Валеріївна - кандидат юридичних наук, заступник директора з наукової роботи, старший викладач кафедри адміністративного, господарського права та фінансово-економічної безпеки Сумського державного університету (Суми, Україна)
- Михайленко Любомир Федорович - доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри алгебри і методики навчання математики Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (Вінниця, Україна)
- Михальчук Роман Юрійович - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри всесвітньої історії Рівненського державного гуманітарного університету (Рівне, Україна)
- Мізюк Вікторія Анатолівна – кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету управління, адміністрування та інформаційної діяльності Ізмаїльського державного гуманітарного університету (Ізмаїл, Україна)
- Мірошніченко Валентина Іванівна - доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького (Хмельницький, Україна)
- Михальський Томаш — доктор наук, доцент кафедри географії регіонального розвитку Гданського університету (Польща)
- Ніколас Микола Іллів - доктор історичних наук, професор кафедри історії на методик її навчання Ізмаїльського державного гуманітарного університету (Одеса, Україна)
- Новак-Каляєва Лариса Миколаївна — доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри державного управління Львівського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України (Львів, Україна)
- Огіснюк Альона Володимирівна - доктор економічних наук, доцент кафедри організації авіаційних робіт та послуг Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Оніщенко Наталія Миколаївна - доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України, академік НАПрН України, завідувач відділу теорії держави і права Інституту держави і права ім. В.М.Корецького НАН України (Київ, Україна)
- Орлова Наталія Сергіївна — доктор наук з державного управління, професор кафедри державного управління, публічного адміністрування та регіональної економіки, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця (Харків, Україна)

- Павлов Костянтин Володимирович — доктор економічних наук, професор, професор кафедри аналітичної економіки та природокористування Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (Київ, Україна)
- Павлова Олена Миколаївна - доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки, підприємництва та маркетингу Волинського національного університету імені Лесі Українки (Луцьк, Україна)
- Палічук Юрій Іванович – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри медицини катастроф та військової медицини Буковинського державного медичного університету (Чернівці, Україна)
- Присяжнюк Олексій Миколайович - кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії та методології науки ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Одеса, Україна)
- Робак Ігор Юрійович - доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри суспільних наук Харківського національного медичного університету (Харків, Україна)
- Руденко Юлія Анатоліївна - доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики дошкільної освіти ДЗ "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського (Одеса, Україна)
- Сидоренко Вікторія Миколаївна —асистент кафедри безпеки інформаційних технологій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Сирник Ярослав - доцент кафедри етнології та культурної антропології Вроцлавського університету (Вроцлав, Польща)
- Січкарєнко Галина Геннадіївна - доктор історичних наук, доцент, професор кафедри документознавства та інформаційної діяльності Державного університету телекомунікацій (Київ, Україна)
- Сопілко Ірина Миколаївна - доктор юридичних наук, професор, Відмінник освіти України, Заслужений юрист України, декан юридичного факультету Національного Авіаційного Університету (Київ, Україна)
- Терещенко Юрій Матвійович — доктор технічних наук, професор, лауреат Державної премії в області науки і техніки України, Заслужений діяч науки і техніки України, професор кафедри авіаційних двигунів Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Титко Анна Василівна — кандидат юридичних наук, провідний науковий співробітник Національної академії внутрішніх справ (Київ, Україна)
- Толочко Світлана Вікторівна — доктор педагогічних наук, професор, головний науковий співробітник лабораторії позашкільної освіти Інституту проблем виховання Національної академії педагогічних наук України (Київ, Україна)
- Хитровська Юлія Валентинівна - доктор історичних наук, професор, професор кафедри історії факультету соціології і права Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (Київ, Україна)
- Хохлачова Юлія Євгенівна — кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри безпеки інформаційних технологій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Чумак Оксана Володимирівна - доктор економічних наук, доцент, науковий співробітник відділу статистики і аналітики вищої освіти Державної наукової установи «Інститут освітньої аналітики», (Київ, Україна)
- Шандра Наталія Андріївна - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов для природничих факультетів Львівського національного університету імені Івана Франка (Львів, Україна)
- Шеремет Інєса Володимирівна - кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри медикобіологічних та валеологічних основ охорони життя і здоров'я Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова (Київ, Україна)
- Шологон Лілія Іванівна - доктор історичних наук, доцент, професор кафедри історії Центральної та Східної Європи і спеціальних галузей історичної науки Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (Івано-Франківськ, Україна)
- Якимчук Олег Феодосійович - керівник групи білінгу Відділу бізнес-систем Департаменту інформаційних технологій ПРАТ «Рівнеобленерго» (Рівне, Україна)
- Якушенко Олександр Сергійович — кандидат технічних наук, старший науковий співробітник, доцент кафедри авіаційних двигунів Національного авіаційного університету (Київ, Україна)

Статті розміщені в авторській редакції. Відповідальність за зміст та орфографію поданих матеріалів несуть автори.

ЗМІСТ

СЕРІЯ «Економіка»

Атаманюк Р.Ф. <i>ВПЛИВ МІГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА РИНОК ПРАЦІ УКРАЇНИ</i>	16
Винничук Р.О., Гончар М.Ф., Макогін П.О. <i>ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ У РЕКРУТИНГУ</i>	26
Залізнюк В.П. <i>ВПЛИВ НЕОПРОТЕКЦІОНІЗМУ НА ФОРМУВАННЯ МІЖНАРОДНИХ ТОРГОВЕЛЬНИХ АЛЬЯНСІВ</i>	37
Кондрацька Л.П. <i>СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІНКЛЮЗИВНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ</i>	47
Лавров Р.В., Еатон Г.В., Сидорук І.С. <i>ГЛОБАЛІЗАЦІЙНІ ТРЕНДИ СУЧАСНОГО БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩА: НОВІ ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ ПІДПРИЄМНИЦТВА І МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ</i>	59
Левицький В.О., Радинський С.В., Крупка А.Я. <i>ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПІДПРИЄМНИЦТВІ: СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД ТА ПРАВОВА БАЗА</i>	73
Магас Н.В., Чабанюк О.М., Бернацька І.Я. <i>СИНЕРГІЗМ КРИЗИ ТА ІННОВАЦІЙ ЯК КЛЮЧОВОГО ФАКТОРУ ЗБЕРЕЖЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ</i>	88
Радченко Г.А., Казанська О.О., Соболєва А.В. <i>ОСОБЛИВОСТІ ПОБУДОВИ ОНЛАЙН-КОМУНІКАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ</i>	97

СЕРІЯ «Державне управління»

Kyrylko V.O., Kalashnikova Kh.I. <i>HISTORICAL AND CHRONOLOGICAL DEVELOPMENT OF PUBLIC ADMINISTRATION IN THE HEALTHCARE SECTOR: NATIONAL DIMENSION</i>	112
--	-----

Атабегов М.І. <i>ОСОБЛИВОСТІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ</i>	123
Бондар В.Т., Ціпоренко С.Ю. <i>ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗАХИСТУ ВДОСКОНАЛЕННЯМ ДЕРЖАВНОЇ КАДРОВОЇ ПОЛІТИКИ З РОЗВИТКУ КЕРІВНИХ КАДРІВ У ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ</i>	132
Голинська О.В. <i>ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ ТА ЙОГО ПУБЛІЧНО- УПРАВЛІНСЬКІ МЕХАНІЗМИ</i>	140
Драгомирецька Н.М. <i>ПАРТНЕРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ГРОМАДСЬКИХ ПРАВОЗАХИСНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ З ЗАПРОВАДЖЕННЯ ПРОЄКТІВ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ</i>	150
Іоффе М.В. <i>ПРОБЛЕМИ ІДЕНТИФІКАЦІЇ ЛІДЕРСТВА В СУЧАСНІЙ НАУЦІ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ</i>	163
Костюченко О.Д. <i>СТАН ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЛОТЕРЕЙНОГО РИНКУ В УКРАЇНІ</i>	176
Кравчук О.Ю. <i>ПОЛІТИЧНЕ ЛІДЕРСТВО У СИСТЕМІ ПОЛІТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ</i>	196
Лугач О.О. <i>ПУБЛІЧНО-УПРАВЛІНСЬКИЙ ПІДХІД ЩОДО РЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОТИПАНДЕМІЧНИХ ЗАХОДІВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ</i>	207
Лукашевський Ю.О. <i>ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ ВИБОРУ ІНСТРУМЕНТАРІЮ ФОРМ УЧАСТІ МЕШКАНЦІВ У МІСЦЕВОМУ САМОВРЯДУВАННІ</i>	217
Лях Ю.І., Давидов Д.В. <i>ОПТИМІЗАЦІЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ЧЕРЕЗ ОРГАНІЗАЦІЙНО- ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПУБЛІЧНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ</i>	225

Масик Р.І. <i>ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА СИСТЕМУ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ</i>	238
Мосора Л.С. <i>АКТУАЛІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ МІГРАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ У ВОЄННИЙ ПЕРІОД</i>	251
Осіпов А.О., Бутенко Т.В. <i>ЗАПОБІГАННЯ УЗУРПАЦІЇ ВЛАДИ ЧЕРЕЗ РЕАЛІЗАЦІЮ МЕХАНІЗМУ СТРИМУВАННЯ І ПРОТИВАГ У МІСЦЕВИХ РАДАХ УКРАЇНИ</i>	264
Пархоменко-Куцевіл О.І. <i>ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ТА ПОЗИТИВНІ ПРАКТИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ</i>	276
Підбережник Н.П., Тютюнник О.І. <i>ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВОВОГО СТАТУСУ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН В УКРАЇНІ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ</i>	288
Радиш Я.Ф. <i>МЕДІАЦІЯ ТА ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ У СФЕРІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ</i>	299
Сербин А.В. <i>МЕХАНІЗМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я</i>	307
Споришев К.О., Белай С.В. <i>СИСТЕМИ ПІДТРИМКИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ У ДЕРЖАВНОМУ УПРАВЛІННІ СИЛАМИ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ ДЛЯ УКРАЇНИ</i>	320
Стороженко Л.Г., Власенко В.О. <i>ЦИФРОВА ГОТОВНІСТЬ СУСПІЛЬСТВА ЯК КОМПОНЕНТ ФОРМУВАННЯ НЕТОКРАТИЧНОГО ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ</i>	330
Хом'як І.В. <i>ЗМІСТ ТА СКЛАДОВІ ЕФЕКТИВНОСТІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИМИ ГРОМАДАМИ</i>	342

СЕРІЯ «Право»

Баїк О.І. <i>ПРОБЛЕМИ ПРИТЯГНЕННЯ ДО ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ЕКОЦИД: АНАЛІЗ МІЖНАРОДНОГО ТА НАЦІОНАЛЬНОГО КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА</i>	354
Білянська Н.В. <i>ВИЗНАННЯ НЕОБГРУНТОВАНИМИ АКТИВІВ ТА ЇХ СТЫГНЕННЯ В ДОХІД ДЕРЖАВИ ЯК ПІДСТАВА ПРИПИНЕННЯ ПРАВА ВЛАСНОСТІ</i>	366
Бурлак О.В., Зінич Л.В. <i>ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ МІЖНАРОДНОЮ ОРГАНІЗАЦІЄЮ ПРАЦІ КОНТРОЛЮ ЗА ВИКОНАННЯМ ДЕРЖАВАМИ-ЧЛЕНАМИ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ЩОДО СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ПРАВ</i>	379
Вовк М.З., Юркевич Ю.М. <i>ПРОБЛЕМИ ТЛУМАЧЕННЯ ДОГОВОРІВ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ГАРМОНІЗАЦІЇ З ПРАВОМ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ</i>	394
Гречанюк Р.В. <i>АДМІНІСТРАТИВНО – ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ АКТИВ ЦИВІЛЬНОГО СТАНУ НА ТИМЧАСОВО ОКУПОВАНИЙ ТЕРИТОРІЇ</i>	406
Донченко О.І. <i>ПОЛІТИЧНА ПРОГРАМА КИРИЛО-МЕФОДІЇВСЬКОГО ТОВАРИСТВА</i>	417
Драган О.В. <i>ПРАКТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ ЩОДО ТИМЧАСОВО ОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ</i>	430
Зеленський Є.С., Байрак К.С. <i>ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ ПОЛІЦЕЙСЬКИМИ В УКРАЇНІ ТА США: ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА</i>	440
Канцір В.С. <i>«ЗЛОЧИНИ АГРЕСІЇ» /ПРОПАГАНДА, ПЛАНУВАННЯ, ПІДГОТОВКА, РОЗВ'ЯЗУВАННЯ ТА ВЕДЕННЯ АГРЕСИВНОЇ ВІЙНИ/: ВЕКТОРИ ПОДАЛЬШИХ НАУКОВИХ ПОШУКІВ</i>	447
Колосовський Є.Ю. <i>АНАЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ У ФІНАНСОВИХ РОЗСЛІДУВАННЯХ</i>	455

Кузьменко О.В., Чорна В.Г., Кожура Л.О. <i>АДАПТАЦІЯ БАНКІВСЬКИХ ПОСЛУГ ДЛЯ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ: ОСОБЛИВОСТІ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ</i>	466
Мануйлова Ю.О., Шульга Т.М. <i>ПОРУШЕННЯ ПРАВА НА МИРНЕ ВОЛОДІННЯ МАЙНОМ: РІШЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ ЯК ОСНОВА РЕГУЛЮВАННЯ ПОДАТКОВИХ СПОРІВ</i>	475
Обушенко Н.М., Межевська Л.В. <i>ПІДЗАКОННІ НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ У СИСТЕМІ ТРУДОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА</i>	488
Олексін Ю.П., Цецик Я.П. <i>ЗАСТОСУВАННЯ НОРМ ПРАВА ПІД ЧАС РЕАЛІЗАЦІЇ ФУНКЦІЙ ДЕРЖАВИ В УМОВАХ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ У 2022 – 2024 РР.</i>	499
Онишкевич І.А. <i>«SUI GENERIS НОРМА ПРО НАСИЛЬНИЦЬКЕ ЗНИКНЕННЯ: АНАЛІЗ СКЛАДУ (Ч.2 СТ.146-1 КК УКРАЇНИ).»</i>	508
Пунда О.О. <i>ГАРАНТІЇ ЗАХИСТУ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ ПРИ ЗАСТОСУВАННЯ НЕПРЯМИХ МЕТОДІВ ПОДАТКОВОГО КОНТРОЛЮ</i>	522
Самойленко О.А., Вейц А.М. <i>КРИМІНАЛІСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ЗЛОЧИННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СЛУЖБОВОЇ ОСОБИ АБО ТАКОЇ, ЯКА ЗДІЙСНЮЄ ПРОФЕСІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ, ПОВ'ЯЗАНУ З НАДАННЯМ ПУБЛІЧНИХ ПОСЛУГ, ЯКА ДІЄ У СКЛАДІ ОРГАНІЗОВАНОЇ ГРУПИ ДЛЯ ВЧИНЕННЯ КІБЕРЗЛОЧИНУ</i>	535
Семенюк-Прибатень А.В. <i>ЗНИЩЕННЯ ТА ПОШКОДЖЕННЯ МАЙНА ЯК СПОСІБ ВЧИНЕННЯ ІНШИХ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ</i>	549
Стовба О.В. <i>НЕЗАЛЕЖНІСТЬ СУДДІВ: ПРАКТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ</i>	561
Цебенко С.Б., Обрембальський С.В. <i>СПІВПРАЦЯ УКРАЇНИ З МІЖНАРОДНИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ В УМОВАХ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ</i>	571

Чурпіта Г.В. 585
*ТРЕТІ ОСОБИ, ЯКІ НЕ ЗАЯВЛЯЮТЬ САМОСТІЙНИХ ВИМОГ ЩОДО
ПРЕДМЕТА СПОРУ, ТА ЗАІНТЕРЕСОВАНІ ОСОБИ ЯК УЧАСНИКИ
ЦИВІЛЬНИХ СПРАВ РІЗНИХ ВИДІВ ЦИВІЛЬНОГО СУДОЧИНСТВА*

Яновицька А.В., Гусонька З.П. 596
СТАНДАРТИЗАЦІЯ МЕДІАЦІЇ

СЕРІЯ «Педагогіка»

Mykytenko I.V. 605
*WAYS TO INCREASE THE WORK EFFICIENCY OF FUTURE TEACHERS OF
FOREIGN LANGUAGES DURING ONLINE LEARNING*

Анісімова О.Е. 613
*ОСНОВНІ ПОНЯТІЙНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПІДГОТОВКИ ВИХОВАТЕЛІВ
ДОШКІЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ*

Бялик О.В., Демчик Н.О. 627
*ПІДГОТОВКА УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ ДО СТВОРЕННЯ СІМ'Ї У
СКАНДИНАВСЬКИХ КРАЇНАХ: ПОГЛЯД НА ПРОБЛЕМУ*

Галів М.Д., Невмержицька О.В. 636
*ВИХОВНИЙ ПРОЦЕС У НИЖНЬОГАЇВСЬКІЙ СЕРЕДНІЙ ШКОЛІ НА
ДРОГОБИЧЧИНІ (1950-1980-ті РР.)*

Добридень О.В., Колдунов Я.В. 649
*ПЕДАГОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО РОЗВИТКУ ДУХОВНОГО ПОТЕНЦІАЛУ
СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ У СВІТЛІ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУ-
ВАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО ЛІКАРЯ*

Завулічна І.І. 659
*МЕРЕЖА ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ, СТВОРЕНИХ ЗА СПРИЯННЯ БЛАГОДІЙНИХ
ФОНДІВ УКРАЇНИ*

Ільніцька К.С., Краснобокий Ю.М., Ткаченко І.А. 669
*ТЕРМОДИНАМІЧНИЙ АНАЛІЗ ЯВИЩА ЗОРОВОГО СПРИЙНЯТТЯ
ЕЛЕКТРОМАГНІТНОГО ВИПРОМІНЮВАННЯ*

Казачінер О.С., Бойчук Ю.Д., Галій А.І. 684
*КОРЕКЦІЙНО-ВИХОВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ КАЗОК НАРОДІВ ПІВНОЧІ ТА
ЇХ МОЖЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ У ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИЦІ
КАЗКОТЕРАПІЇ*

Ковальчук В.Ю., Винницька Н.В., Жигайло О.О. <i>ЦИФРОВИЙ ПРОФІЛЬ ПЕДАГОГА ЯК НЕОБХІДНА УМОВА ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОЄКТНО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ</i>	696
Конєва М.З. <i>ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У СТУДЕНТІВ</i>	704
Красюк Л.В., Гвоздецька С.В., Гавришко С.Г. <i>ОСОБЛИВОСТІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ</i>	712
Кучай О.В., Біда О.А., Кучай Т.П. <i>ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО ГРУПОВОЇ ВЗАЄМОДІЇ УЧНІВ</i>	726
Лобода Д.О. <i>КЛАСИФІКАЦІЯ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ІСТОРИЧНІЙ ОСВІТІ ДОРΟΣЛИХ І ШКОЛЯРІВ</i>	733
Лучко В.С., Житарюк І.В., Лучко В.М. <i>СИСТЕМА МАТЕМАТИЧНОЇ ОСВІТИ І НАУКИ НА БУКОВИНІ У ПЕРШІ РОКИ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ</i>	746
Настасенко В.О. <i>ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ТЕХНІЧНА ХІМІЯ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ» В МОРСЬКИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ</i>	760
Рожі І., Герасименко О., Грицик О. <i>ВПЛИВ ГЕОГРАФІЧНИХ ФАКТОРІВ НА РОЗТАШУВАННЯ ПРОМИС- ЛОВИХ ЗОН ТА ІНФРАСТРУКТУРНИХ ОБ'ЄКТІВ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ</i>	772
Розман І.І., Липчанко-Ковачик О.В., Бедевельська М.В. <i>КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ ВИХОВАННЯ В СУЧАСНІЙ ЛІТЕРАТУРІ</i>	787
Рубан І.В., Гришун Ю.М., Онищук І.А. <i>АНАЛІЗ МЕТОДИК І ПРИЙОМІВ ВИВЧЕННЯ ТА ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ ДЛЯ РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ НАВИЧОК</i>	794
Супронюк М.В., Болотникова Т.Г., Зеленюк О.В., Черновський С.М., Мкртічян О.А. <i>ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ФІТНЕС ТЕХНОЛОГІЙ ПІД ЧАС ЗАНЯТЬ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ</i>	804

- Черніченко Л.А., Лемешук М.А.** 818
ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ ВОЄННИХ ДІЙ В УКРАЇНІ НА МОВЛЕННЄВИЙ РОЗВИТОК ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

СЕРІЯ «Історія та археологія»

- Боян-Гладка С.П.** 828
РІЗДВЯНО-НОВОРІЧНИЙ ОБРЯД ТРАДИЦІЙНОГО РЯДЖЕННЯ В ГУЦУЛІВ НА УКРАЇНСЬКО-РУМУНСЬКОМУ ПОГРАНИЧЧІ (на прикладі населених пунктів Верховинського району Івано-Франківської області)

- Гончаренко О.М., Молоткіна В.К., Хмельницька Л.В.** 841
ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ АРХІВНОЇ СПРАВИ НА КИЇВЩИНІ В 1920-1930-х РР.

- Гутник М.В.** 855
ХАРКІВ. ВТРАТА АРХІТЕКТУРНОЇ СПАДЩИНИ МІСТА

- Легкодух В.В.** 866
РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ВІЙНИ У РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОМУ КОНФЛІКТІ: АНАЛІЗ ВПЛИВУ МЕДІА

- Лісовська О.В.** 877
ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА УКРАЇНСЬКОЇ РСР В 60-80-ТІ РОКИ ХХ СТ.

- Прокопчук В.С., Гриценко А.П., Чумаченко О.А.** 890
ЗОБРАЖЕННЯ «ОБРАЗУ ВОРОГА» ЧЕРЕЗ РАДЯНСЬКУ ПРОПАГАНДИСТСЬКУ САТИРУ ТА КАРИКАТУРУ В 1953-1985 РР. НА ПРИКЛАДАХ ЖУРНАЛУ «ПЕРЕЦЬ»

- Резнік М.М.** 902
РОЛЬ ТА ЗНАЧЕННЯ ПОЛІТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ Б. ГРІНЧЕНКА В КОНТЕКСТІ СТАНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ

- Резнік М.М.** 913
ВПЛИВ ПОЛІТИЧНИХ ПОГЛЯДІВ Б. ГРІНЧЕНКА НА ПРОЦЕС ТРАНСФОРМАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ ПАРТІЇ В УКРАЇНСЬКУ РАДИКАЛЬНУ ПАРТІЮ

- Рибчинський Н.-М.О.** 924
РОЛЬ ГОСТРОКОЛІВ У СИСТЕМІ ОБОРОНИ РАННЬОСЕРЕДНЬОВІЧНИХ ГОРОДИЩ БАСЕЙНУ РІКИ ГОРИНЬ (НА ПРИКЛАДІ ГОРОДИЩ ГРУШВИЦЯ ТА ЖОРНІВ)

- Хитровська Ю.В.** 932
*ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ВІЙСЬКОВОЇ ПІДГОТОВКИ В КИЇВСЬКІЙ
ПОЛІТЕХНІЦІ НАПРИКІНЦІ 1920-х - НА ПОЧАТКУ 1930-х РОКІВ*
- Ярощук І.В.** 942
*РОЛЬ ЖІНОЧИХ ВОЛОНТЕРСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В РОКИ РОСІЙСЬКО-
УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ*

УДК 341.16:331]346.3-047.64

[https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-2\(20\)-379-393](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-2(20)-379-393)

Бурлак Оксана Василівна кандидат юридичних наук, доцент кафедри конституційного, міжнародного та адміністративного права, навчально-науковий юридичний інститут, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, вул. Шевченка 44а, м. Івано-Франківськ, 76018, тел.: (0342) 59-60-88, <https://orcid.org/0000-0001-6530-496X>

Зінич Любомир Васильович кандидат юридичних наук, доцент кафедри конституційного, міжнародного та адміністративного права, навчально-науковий юридичний інститут, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, вул. Шевченка 44а, м. Івано-Франківськ, 76018, тел.: (0342) 59-60-88, <https://orcid.org/0000-0002-2562-1036>

ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ МІЖНАРОДНОЮ ОРГАНІЗАЦІЄЮ ПРАЦІ КОНТРОЛЮ ЗА ВИКОНАННЯМ ДЕРЖАВАМИ-ЧЛЕНАМИ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ЩОДО СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНИХ ПРАВ

Анотація. У статті зосереджена увага на дослідженні контрольно-наглядового механізму МОП. Розглянуто його складові: 1) систему періодичних доповідей держав-членів, що направляються Міжнародному бюро праці; 2) вивчення доповідей Комітетом експертів із застосування конвенцій та рекомендацій та Комітетом щодо застосування міжнародних трудових стандартів Міжнародної конференції праці; 3) спеціальну систему нагляду, що включає: розгляд подання від організації роботодавців та трудящих; розгляд скарги, що направлена державою-членом стосовно недотримання іншою державою положень конвенції; розгляд скарг щодо порушення свободи об'єднання; механізми щодо дотримання державами положень Тристоронньої декларації принципів, що стосуються багатонаціональних корпорацій і соціальної політики 1977 р. та Декларації МОП основних принципів та прав у світі праці 1998 р.

Охарактеризовано еволюцію становлення та розвитку контрольно-наглядового механізму МОП, компетенцію його органів, ефективність методів їх роботи, взаємодію з іншими контрольно-наглядовими механізмами у цій сфері.

Зазначено, що контрольно-наглядовий механізм МОП має комплексний характер, усі органи МОП у різній мірі беруть участь у контрольно-

наглядовому механізмі, ключова роль при цьому відводиться Комітету експертів із застосування конвенцій та рекомендацій, Комітету щодо застосування міжнародних трудових стандартів Міжнародної конференції праці та Комітету зі свободи об'єднання. Його створення мало визначальне значення для досягнення цілей цієї Організації, а закріплення цього механізму в Статуті МОП забезпечує його обов'язковість для всіх держав-членів. Нагляд за виконанням державами своїх зобов'язань здійснюється не лише стосовно ратифікованих ними конвенцій в сфері праці, але й щодо нератифікованих, що дозволяє підвищити ефективність реалізації трудових норм на національному рівні. А втілення принципу тристоронності в контрольно-наглядовому механізмі, що передбачає залучення представників трудящих та роботодавців спільно з представниками урядів, визначає його унікальність та прогрес у забезпеченні міжнародних стандартів у сфері праці.

Ключові слова: контрольно-наглядовий механізм, Міжнародна організація праці, соціально-економічні права, міжнародний захист прав людини, трипатризм, міжнародні стандарти в сфері праці

Burlak Oksana Vasylivna Candidate of Juridical Sciences, Associate Professor of the Department of Constitutional, International and Administrative Law of the Educational Scientific Law Institute, Vasyl Stefanyk Precarpathian National University, 57 Shevchenko St., Ivano-Frankivsk, 76018, tel.: (0342) 59-60-88, <https://orcid.org/0000-0001-6530-496X>

Zynych Liubomyr Vasyliovych Candidate of Juridical Sciences, Associate Professor of the Department of Constitutional, International and Administrative Law of the Educational Scientific Law Institute, Vasyl Stefanyk Precarpathian National University, 57 Shevchenko St., Ivano-Frankivsk, 76018, tel.: (0342) 59-60-88, <https://orcid.org/0000-0002-2562-1036>

PECULIARITIES OF THE INTERNATIONAL LABOUR ORGANISATION'S CONTROL OVER THE FULFILMENT OF OBLIGATIONS BY MEMBER STATES WITH REGARD TO SOCIO-ECONOMIC RIGHTS

Abstract. The article focuses on the study of the control and supervisory mechanism of the ILO. Attention is paid to its components: 1) a system of periodic reports of member States sent to the International Labour Office; 2) examination of reports by the Committee of Experts on the Application of Conventions and Recommendations and the Committee on the Application of Standards of the International Labour Conference; 3) a special supervisory system, which includes:

consideration of a submission from an employers' and employees' organisation; consideration of a complaint sent by a member State regarding non-compliance by another State with the provisions of a convention; consideration of complaints regarding violations of freedom of association; mechanisms for compliance with Tripartite Declaration of Principles concerning Multinational Enterprises and Social Policy (1977) and ILO Declaration on Fundamental Principles and Rights at Work (1998).

The authors describe the evolution of formation and development of the ILO's control and supervisory mechanism, the competence of its bodies, the effectiveness of their work methods, and interaction with other control and supervisory mechanisms in this area.

It is noted that the ILO's monitoring and supervisory mechanism is comprehensive, and all ILO bodies participate to varying degrees in the monitoring and supervisory mechanism, with the key role being played by the Committee of Experts on the Application of Conventions and Recommendations, the Committee on the Application of International Labour Standards of the International Labour Conference and the Committee on Freedom of Association. Its establishment was crucial to the achievement of the ILO's objectives, and the enshrinement of this mechanism in the ILO Constitution ensures its binding effect on all Member States. Supervision over the fulfilment by states of their obligations is carried out not only in relation to the labour conventions they have ratified, but also to non-ratified ones, which makes it possible to increase the efficiency of implementation of labour standards at the national level. And the implementation of the principle of tripartism in the control and supervision mechanism, which involves representatives of workers and employers together with government representatives, determines its uniqueness and progress in ensuring international labour standards.

Keywords: control and supervisory mechanism, International Labour Organization, socio-economic rights, international human rights protection, tripartism, international labour standards

Постановка проблеми. З моменту свого створення у 1919 р. Міжнародна організація праці (далі – МОП) постійно користується міжнародним правом, а саме міжнародними стандартами праці, як інструментом забезпечення соціальної справедливості. І вже з самого початку стало зрозуміло, що без ефективної імплементації стандартів вказана мета не може бути досягнута. Тому Організація визначила її як основну ціль і поступово розвиває різні наглядові органи, які допомагають їй здійснювати ефективний контроль за взятими на себе державами міжнародними зобов'язаннями в сфері праці. При цьому МОП підкреслює, що такі зобов'язання у держав-членів виникають не лише у зв'язку з ратифікацією

конвенцій МОП, а в силу самого факту їхнього членства в Організації та передбачають дотримання, зміцнення та реалізацію принципів, які є предметом цих конвенцій (п. 2 Декларації МОП основних принципів та прав у світі праці 1998 р.). Здійснення нагляду за реалізацією міжнародних стандартів у сфері праці є одним із ключових пріоритетів у досягненні МОП цілей та принципів щодо гідної праці та соціальної справедливості, і ці принципи *inter alia* відображені у Статуті МОП 1919 р., Філадельфійській декларації про цілі та завдання МОП 1944 р., що є частиною Статуту МОП, Декларації МОП основних принципів та прав у світі праці 1998 р., Декларації МОП про соціальну справедливість у цілях справедливої глобалізації 2008 р., Декларації століття МОП щодо майбутнього сфери праці 2019 р. В останній, зокрема, зазначається що розробка міжнародних трудових норм, сприяння їх застосуванню, їх ратифікація і контроль над ними мають основоположне значення для МОП. Це вимагає від Організації мати у розпорядженні зрозумілий, надійний і актуальний звіт міжнародних трудових норм, забезпечувати їх застосування і сприяти подальшому підвищенню прозорості (розділ IV, п. А). Крім того, ефективність міжнародного контролю тісно пов'язана із реформуванням внутрішнього права держав-членів у сфері праці та вимагає від останніх належної реалізації у внутрішньому праві міжнародно-правових норм у сфері праці та сумлінне виконання рекомендацій контрольно-наглядових органів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Контрольно-наглядовому механізму МОП присвячено чимало праць вітчизняних та зарубіжних науковців, з-поміж яких: О.С. Волохов, О.С. Переверзева, Р.С. Еделєв, В.Г. Стаценко, К.Л. Томашевський, Н. Вальтікос, Е. Гравель, Б. Хеппл та ін. Автори статті прагнуть крізь призму його становлення та розвитку приділити увагу особливостям цього механізму з метою доведення його унікальності та значимості в сфері міжнародного захисту прав людини.

Мета статті. Дослідити еволюцію розвитку контрольно-наглядового механізму МОП, компетенцію, ефективність методів та форм роботи його органів, виділення характерних рис, що відрізняють його від інших міжнародних контрольно-наглядових механізмів з прав людини.

Виклад основного матеріалу. Наглядовий механізм МОП є комплексним за своєю суттю та передбачає різного роду контрольні процедури для всебічного моніторингу ситуацій у сфері праці держав-членів Організації. У своєму розвитку цей механізм постійно вдосконалювався відповідно до вимог часу, маючи на меті забезпечити свою актуальність та ефективність з урахуванням нових тенденцій у врегулюванні трудових відносин. І хоча у науковій літературі зустрічається критика діяльності контрольних органів МОП у зв'язку із відсутністю дієвих санкцій, проте науковці справедливо

зазначають, що досить розвинена система контролю за дотриманням актів МОП є навіть більш досконалою, ніж аналогічні контрольні механізми в інших міжнародних організаціях [1, с. 143].

На даний час в рамках МОП існує ряд наглядових механізмів, за допомогою яких Організація слідкує за виконанням державами своїх зобов'язань щодо міжнародних трудових стандартів. Цей нагляд здійснюється як в контексті звичайної процедури через періодичні доповіді держав (ст. 22 Статуту МОП) та подальшого їх вивчення Комітетом експертів із застосування конвенцій та рекомендацій (далі – Комітет експертів) та Комітетом щодо застосування міжнародних трудових стандартів Міжнародної конференції праці (далі – Комітет конференції), так і за допомогою спеціальних процедур, що передбачають направлення будь-якою професійною організацією підприємців або трудящих подання або будь-яким членом Організації скарги до Міжнародного бюро праці (ст. ст. 24 та 26 Статуту МОП). З 1950 р. існує також спеціальна процедура, відповідно до якої можуть подаватися скарги з питань свободи об'єднання до Комітету зі свободи об'єднання Адміністративної ради. Цей Комітет може також вивчати скарги, які стосуються держав-членів, які не ратифікували відповідні конвенції в сфері свободи об'єднання.

Що стосується системи періодичних доповідей держав-членів, то Відповідно до ст. 22 Статуту МОП держави-члени зобов'язуються надавати щорічні доповіді Міжнародному бюро праці щодо здійснених ними заходів для застосування конвенцій щодо яких вони приєдналися. Стаття також дозволяє Адміністративній раді вирішувати в якій формі і з якою періодичністю повинні подаватись доповіді щодо кожної конвенції. Періодичність подання доповідей державами змінювалась за час існування МОП в сторону збільшення терміну, щоб зменшити навантаження як на уряди держав, так і на органи МОП і залежить від ступеня пріоритетності тієї чи іншої конвенції. З 2012 р. доповіді щодо 8-ми фундаментальних і 4-х пріоритетних конвенцій надсилаються державами кожні три роки. Згідно з рішенням Адміністративної ради 2008 р. цикл звітності щодо інших конвенцій (технічних), згрупованих за тематикою, становить шість років. Решта конвенцій МОП не підпадають до циклу звітності, у зв'язку із не набуття ними чинності, скасуванням чи відкликанням, а також це стосується конвенцій про частковий перегляд конвенцій МОП (№ 80, 116). Крім того, можуть мати випадки подання державами доповідей поза звітним періодом у випадку, якщо: 1) Комітет експертів шляхом прямого запиту чи виносок у зауваженнях або Комітет конференції у сформульованих ним висновках запросили додаткову інформацію у держави-члена; 2) Адміністративна рада просить надати додаткову інформацію відповідно до статей 24 та 26 Статуту МОП;

3) доповідь держави-члена або відповіді на коментарі наглядових органів не були подані у визначений термін. Також Комітет експертів може прийняти рішення щодо зміни циклу звітності для технічних конвенцій з урахуванням зауважень, поданих організаціями роботодавців та трудящих, беручи до уваги наступні критерії [2, п. 95]: серйозність проблеми та її несприятливий вплив на застосування конвенції; тривалість проблеми, що існує в державі; обґрунтованість та предметний обсяг відповіді уряду в його доповідях або відсутність відповідей на питання, порушених Комітетом, включаючи випадки чіткої та неодноразової відмови держави виконувати свої зобов'язання.

Примітно, що первинна редакція Статуту містила положення щодо можливості застосування санкцій економічного характеру до держави, яка не виконувала, за результатами розслідування, рекомендацій Комісії з розгляду скарг або рішення Постійної палати міжнародного правосуддя (ст. 418, 419, 420 Статуту). Однак, після внесення до Статуту МОП відповідних поправок у 1946 р. Адміністративна рада може рекомендувати Міжнародній конференції праці такі дії, які вона вважатиме доцільними для забезпечення виконання цих рекомендацій (ст. 33 Статуту).

Первинно Статут МОП не передбачав створення спеціального органу із повноваженнями розгляду щорічних доповідей держав-учасниць Конвенцій, цю функцію взяла на себе Міжнародна конференція праці. Однак впродовж року стало очевидним, що Конференція не може ефективно справлятися з таким обсягом роботи, оскільки, по-перше, кількість ратифікацій і відповідно доповідей держав постійно зростала, а по-друге, Конференція продовжувала роботу над прийняттям нових стандартів у сфері праці. Вона розглядала спочатку доповіді держав у повному обсязі, а згодом – в узагальненій формі, яку Генеральний директор у своєму звіті подавав їй на розгляд. Усвідомлюючи неефективність існуючого наглядового механізму, у 1926 р. Конференція прийняла резолюцію, в якій передбачила створення двох органів: Комітету Конференції та Комітету експертів. Робота обох комітетів з самого початку нагадувала «подвійну перевірку» отриманих звітів: Комітет експертів вивчав звіти держав-членів та іншу письмову інформацію, надану Міжнародним бюро праці, після чого готував власний звіт для подальшого розгляду Комітетом конференції. Комітет конференції, крім звіту Комітету експертів, зосереджував свою експертизу на підсумках річних звітів Генерального директора, а також поясненнях, які надавались в усній чи письмовій формах державами. Зважаючи на те, що комітети були відмінні за своїм складом, методи їхньої роботи також різнилися і несли у собі різне юридичне і смислове значення. Комітет експертів складався із незалежних експертів, експертиза яких, як правило, обмежувалась перевіркою документів, що надавались урядами, в той час як Комітет конференції був тристороннім органом, до

складу якого входили представники урядів, трудящих та роботодавців, які могли вийти за рамки питань відповідності положенням конвенцій, наскільки це можливо, та перевіряти повсякденне практичне їх застосування, звертати увагу на будь-які факти, які могли виникати під час обговорення.

У 1946 р. поправки, внесені до Статуту МОП, передбачали значне розширення системи звітів та інформації, що повинні надаватися державами-членами щодо конвенцій та рекомендацій. Відповідно, з метою вдосконалення контрольно-наглядового механізму, МОП розширила обов'язки держав-членів у цьому контексті: 1) звітування про заходи, вжиті щодо подання до компетентних національних органів нових конвенцій та рекомендацій, прийнятих МОП; 2) подання інформації про нератифіковані конвенції та рекомендації, якщо цього вимагає Адміністративна рада; 3) передання звітів та інформації відповідно до статей 19 та 22 представницьким організаціям роботодавців та трудящих зацікавленої держави-члена.

На даний час Комітет експертів складається із 20 членів, які призначаються Адміністративною радою за пропозицією Генерального директора на трирічний термін. Усі члени Комітету є висококваліфікованими фахівцями у сфері права (судді Міжнародного Суду ООН, національних верховних судів, професори права, що спеціалізуються у галузі трудового права), діють в особистій якості, є неупередженими та незалежними (не представляють уряд країни, громадянами якої вони є, і не пропонуються урядами для призначення), представляють різні географічні регіони, що дозволяє враховувати особливості відповідних правових, економічних та соціальних систем. До Компетенції Комітету експертів належить вивчення: 1) щорічних доповідей відповідно до ст. 22 Статуту щодо заходів, вжитих державами-членами стосовно застосування конвенцій, сторонами яких вони є, та інформацію подану ними щодо результатів перевірок; 2) інформацію та доповіді щодо конвенцій та рекомендацій, повідомлених членами відповідно до статті 19 Статуту; 3) інформації та доповідей щодо заходів, здійснених державами-учасниками відповідно до ст. 35 Статуту (стосується застосування конвенцій на територіях за межами метрополій).

Крім того, Комітет експертів уповноважений розглядати доповіді та інформацію, подану державами відповідно до міжнародно-правових актів, прийнятих в рамках інших міжнародних організацій. Зокрема на підставі запиту Генерального секретаря Ради Європи 1956 р., Адміністративна рада зобов'язала Комітет експертів розглядати доповіді країн, що ратифікували Європейський кодекс соціального забезпечення 1964 р. Відповідно до наглядової процедури, встановленої згідно з п. 4 ст. 74 цього Кодексу Генеральний секретар надсилає Генеральному директору Міжнародного бюро праці доповідь та подальшу інформацію, надані згідно з пунктами 1 і 2 цієї

статті, і звертається з проханням запитати у відповідного органу МОП думку щодо цієї доповіді та подальшої інформації і надіслати Генеральному секретарю висновки, яких дійшов такий орган. Після затвердження коментарі Комітету знаходять своє відображення у резолюціях Комітету міністрів Ради Європи щодо застосування Кодексу та Протоколу до нього відповідними країнами.

Щодо юридичної сили своїх актів, адресованих державам-членам Комітет підкреслив, що відповідно до ст. 37 Статуту МОП тільки Міжнародний Суд ООН має повноваження надавати остаточні тлумачення конвенцій, Комітет же розглядає та висловлює свою позицію щодо правового змісту та значення положень цих конвенцій з метою надання допомоги державам у їх імплементації. Його рекомендації не є юридично обов'язковими, що відповідає його ролі та місці в структурі наглядової системи МОП, але володіють високим моральним авторитетом як результат поваги до його незалежності та неупередженості. Як зазначає сам Комітет, його висновки можуть набути обов'язкового значення лише у випадку визнання їх такими національними чи міжнародними судовими органами [3, п. 31].

Тлумачення Комітету експертів беруться до уваги багатьма міжнародними органами в процесі тлумачення ними норм міжнародних договорів в сфері прав людини, зокрема конвенційними органами ООН, Європейським судом з прав людини, Європейським комітетом з соціальних прав. На національному рівні тлумачення наглядових органів МОП враховуються при підготовці відповідного національного законодавства, використовуються судами для обґрунтування своїх рішень. Основоположні принципи МОП в сфері права включаються в ряд торгових угод, в тому числі ті, що передбачають торгові санкції або штрафи за невиконання стандартів в сфері праці в законодавстві і на практиці. Тому виконання висновків та рекомендацій Комітету має важливе значення для збереження дієвості всієї системи трудових стандартів МОП.

Комітет експертів збирається один раз на рік в Женеві, протягом трьох тижнів, в листопаді-грудні. Підготована ним доповідь розглядається на наступній сесії Міжнародної конференції праці. Засідання Комітету проводяться в закритому режимі, а документи та обговорення є конфіденційними. Однак, якщо робота Комітету пов'язана із документами чи компетенцією спеціалізованих установ ООН, тоді представники цих установ можуть бути запрошені взяти участь у засіданні. Щороку Комітет готує доповідь, яку спочатку подає до Адміністративної ради з подальшим розглядом у червні на пленарному засіданні Міжнародної конференції праці та вивченням Комітетом конференції.

Доповідь Комітету має наступну визначену структуру: Вступна частина: містить інформацію про Комітет експертів та Комітет Конференції (їх мандат, функціонування, інституційний контекст в рамках якого вони діють); Частина I: Загальна доповідь, в якій Комітет розглядає загальні питання, що стосуються міжнародних трудових стандартів, що містяться у відповідних міжнародно-правових документах та їх імплементація; Частина II: Зауваження, адресовані окремим державам щодо застосування ратифікованих конвенцій, а також зобов'язання щодо подання конвенцій та рекомендацій на розгляд національним компетентним органам; Частина III: Загальний огляд документів, на підставі яких уряди подавали свої доповіді відповідно до ст. 19 Статуту МОП, що передбачає здійснення державами заходів щодо нератифікованих конвенцій та виконання рекомендацій МОП.

З часу свого створення Комітет постійно працює над вдосконаленням методів своєї роботи. З 2001 р. в рамках Комітету експертів функціонує підкомітет з питань методів роботи. До його компетенції належить вироблення практичних рекомендацій Комітету щодо ефективності та результативності його діяльності.

Комітет може запросити в уряду додаткові інформацію щодо окремих питань, які оформляються у вигляді *прямих запитів*, які не публікуються у доповіді Комітету та є доступними он-лайн [4, п. 70]. Прямі запити дозволяють Комітету знаходитись у постійному діалозі з урядами з питань, що здебільшого мають технічний характер. Вони також використовуються для уточнення певних питань, якщо інформація не дозволяє повною мірою оцінити ступінь виконання державою своїх зобов'язань.

З 1957 р. на вимогу Комітету Конференції Комітет експертів в кінці своїх коментарів робить спеціальні примітки, які отримали назву *подвійні виноски* і вказують на невідкладність справи та вимагають від урядів надання вичерпної інформації до Комітету конференції. На відміну від простих виносок, що використовуються Комітетом експертів у випадку необхідності надання урядом доповіді раніше передбаченого терміну, подвійні виноски пов'язані із серйозністю питань щодо застосування конвенцій (порушення основоположних прав людини, загроза здоров'ю та життю трудящих, безпека і соціально-побутові умови праці, тривалий характер проблеми, непоправність шкоди, недостатність чи відсутність заходів щодо вирішення питань, піднятих Комітетом експертів, безумовна і неодноразова відмова держави від виконання своїх зобов'язань) та передбачають направлення урядом Міжнародній конференції праці детальний звіт до наступної її сесії.

у 2018 р. за результатами обговорень в підкомітеті Комітет експертів запровадив практику *термінових звернень* [5, п. 9] до урядів у випадку, якщо: неподання перших доповідей третій рік підряд; невиконання зобов'язання

держави відповідати на серйозні і термінові зауваження організацій роботодавців та трудящих протягом більше двох років; невиконання зобов'язання надати відповідь на повторне прохання Комітету, що стосуються законопроектів, які розробляються в державі-члені МОП.

Крім цього, за вказівкою Адміністративної ради Комітет готує *зведені коментарі* [6, п. 8] з питань застосування тематично пов'язаних між собою конвенцій для окремої країни. Такі типи зведених коментарів прийняті у сферах соціального забезпечення, питань морського права, інспекції праці, заробітної платні, робочого часу, безпеки та гігієни праці, дитячої праці. Це дозволило Комітету уникати повторюваних коментарів та забезпечити узгодженість інформації у цьому процесі, цілісний та послідовний аналіз питань за відповідною тематикою, що адресуються конкретній державі.

Щодо Комітету конференції, то він є постійним органом Міжнародної конференції праці, повноваження якого визначені у ст. 7 її Регламенту. Згідно з нею Комітет розглядає: а) заходи, вжиті державами-членами щодо реалізації положень конвенцій, учасниками яких вони є, а також надана ними інформація стосовно результатів інспекції; б) інформацію і доповіді щодо конвенцій та рекомендацій, які направляються державами-членами відповідно до ст. 19 Статуту, за тієї інформації, яка запитується відповідно до п. 5 е) цієї статті та розглядається з дотриманням іншої процедури, характер якої визначається Адміністративною радою; с) заходи, вжиті державами-членами відповідно до ст. 35 Статуту.

За своїм складом Комітет конференції є тристороннім та складається з представників уряду, роботодавців та трудящих. Комітет обирає голову (урядовий делегат), двох заступників (делегат роботодавців та делегат трудящих) та доповідача (урядовий делегат). Це орган в рамках якого триває постійний діалог між його членами в процесі розгляду доповідей Комітету експертів, а також усних і письмових відповідей урядів на зауваження цього Комітету.

Перед тим як розпочати роботу Комітет конференції розглядає Доповідь III (Частина А і В) Комітету експертів, може отримувати письмову інформацію від урядів із переліку справ, яка потребує вивчення, а також бере до уваги інформацію, отриману Міжнародним бюро праці. Після цього Комітет конференції: 1) проводить відкрите загальне обговорення питань, що охоплюються Загальною Доповіддю Комітету експертів (Частина 1А Доповіді III) та дискутує стосовно Загального огляду документів, на підставі яких уряди подавали свої доповіді відповідно до ст. 19 Статуту МОП, що міститься в Доповіді III (Частина 1В); 2) приступає до розгляду індивідуальних справ; 3) розглядає випадки серйозного порушення циклу звітування та інших зобов'язань, пов'язаних із міжнародними трудовими стандартами. Обговорення

Комітету передбачають надання урядами пояснень щодо труднощів, які могли виникнути у зв'язку з цим та формулювання висновків Комітету; 4) готує Доповідь, яку подає до Міжнародної конференції праці, що обговорюється на її пленарному засіданні. Комітет привертає увагу Конференції до найбільш серйозних справ, пов'язаних з недотриманням положень ратифікованих конвенцій та їх тривалого незастосування, шляхом включення їх до окремого параграфу загальної частини своєї доповіді, а також справ, що демонструють прогрес у реалізації урядами своїх зобов'язань. Звіт публікується у Протоколі роботи Міжнародної конференції праці та направляється урядам.

Спеціальна система нагляду в рамках МОП є окремою складовою контрольно-наглядового механізму цієї Організації і включає:

1. *Розгляд подання від організації роботодавців та трудящих.* Будь-яка організація роботодавців та трудящих може направити Міжнародному бюро праці подання про те, що держава не виконує зобов'язання відповідно до ратифікованої нею конвенції. Порядок розгляду такого подання визначено статтями 24 та 25 Статуту МОП, а також відповідним Положенням 1932 р., прийнятого Адміністративною радою, із внесеними у 2004 р. останніми поправками. Подання повинно бути надіслане у письмовій формі від об'єднання роботодавців або трудящих, стосуватися члена Організації, містити посилання на ст. 24 Статуту МОП, конвенцію, стороною якої є держава-член, проти якої воно складене та вказівку, яким чином держава не забезпечила ефективне дотримання положень даної конвенції. Якщо подання прийнятне, Адміністративна рада створює тристоронній комітет для розгляду справи, або, якщо подання стосується конвенцій про права профспілок, вона передає його до Комітету зі свободи об'єднання. Завершивши вивчення подання, тристоронній комітет надсилає Адміністративній раді звіт, в якому описує заходи, які були вжиті у зв'язку з його розглядом та містить адресовані їй висновки та рекомендації. Міжнародне бюро праці повідомляє про рішення Адміністративної ради уряд та відповідну організацію, яка направила подання.

2. *Розгляд скарги, що направлена державою-членом стосовно недотримання іншою державою положень конвенції.* Порядок подання та розгляду скарги визначені статтями 26-34 Статуту МОП. Відповідно до них кожен член Організації має право подати скаргу до Міжнародного бюро праці на іншого члена МОП, який не дотримується зобов'язань відповідно до ратифікованих ним конвенцій. Адміністративна рада має право створити комісію для розгляду скарги. Ініціювати подання скарги може також сама Адміністративна рада або будь-який делегат Міжнародної конференції праці (п.4 ст.26), однак на практиці це положення поки що не застосовувалось. За час існування Адміністративна рада створила наступні слідчі комісії, зокрема: Португалія (1962 р.), Греція (1968 р.), Чилі (1975 р.), Польща (1982 р.),

Домініканська республіка (1983 р.), Гаїті (1983 р.), Нікарагуа (1987 р.), Румунія (1989 р.), Білорусь (2003 р.), Зімбабве (2010 р.), Венесуела (2015 р.) та ін.

3. *Розгляд скарг щодо порушення свободи об'єднання.* Прийняття Конвенції про свободу асоціації та захист права на організацію № 87 (1948 р.) та Конвенції про застосування принципів права на організацію і на ведення колективних переговорів № 98 (1949 р.) сприяло впровадженню наглядової процедури щодо дотримання положень цих конвенцій не лише державами, що їх ратифікували, але і тими країнами, що не зробили цього. У січні 1950 р. Адміністративна рада після переговорів з Економічною і соціальною радою ООН створила Комісію з розслідування та примирення в сфері свободи об'єднання із визначеними повноваженнями у складі незалежних осіб. А у 1951 р. Адміністративна рада створила Комітет зі свободи об'єднання. Комітет є тристороннім органом Адміністративної ради, до складу якого входять дев'ять постійних членів, дев'ять заступників, які засідають в особистій якості, а також незалежний Голова. Його засідання проводяться в закритому режимі, робочі документи є конфіденційними і на практиці його рішення приймаються консенсусом. Комітет розглядає скарги щодо держави-члена МОП, незалежно від того чи ратифікувала вона будь-яку з конвенцій у сфері свободи об'єднання та готує свої висновки та рекомендації Адміністративній раді.

4. *Механізми щодо дотримання державами положень Тристоронньої декларації принципів, що стосуються багатонаціональних корпорацій і соціальної політики 1977 р. та Декларації МОП основних принципів та прав у світі праці 1998 р.* Загальну відповідальність в МОП за впровадження положень Декларації 1977 р. несе Адміністративна рада Міжнародного бюро праці. Вона на регулярній основі спільно з урядами, організаціями роботодавців та трудящих держав-членів МОП аналізує загальну стратегію і передбачені в ній заходи щодо сприяння реалізації цього міжнародно-правового акту, в тому числі надання технічної допомоги. Декларацією передбачено регіональний механізм її реалізації, що полягає в підготовці регіональної доповіді щодо застосування положень Декларації 1977 р. в державах-членах МОП відповідного регіону. Крім цього, Декларація 1977 р. передбачає механізм вирішення спорів щодо її тлумачення.

Мета механізму реалізації Декларації 1998 р. полягає у наданні підтримки зусиллям, які докладаються членами Організації і спрямовані на сприяння основним принципам та правам, проголошеним у Статуті МОП, Філадельфійській декларації та підтвердженням у цій Декларації (п.1 розділу II Додатку до Декларації 1998 р.). Даний механізм дає можливість виявити ті сфери, у яких заходи з технічної співпраці МОП матимуть позитивний результат для її членів та допоможуть їм у застосуванні цих основних

принципів та прав. Він передбачає два аспекти: 1) щорічні заходи з реалізації, що стосуються нератифікованих фундаментальних Конвенцій. 2) глобальна доповідь, що має на меті досягти найповнішої результативності від процедур, що здійснюються відповідно до Статуту МОП, яка готується Генеральним директором на підставі офіційної інформації чи інформації, зібраної та перевіреної відповідно до встановлених процедур.

Висновки. Таким чином, аналізуючи особливості контрольного механізму МОП необхідно відзначити:

1. створення наглядового механізму МОП мало визначальне значення для досягнення цілей цієї Організації, що визначені в Статуті МОП та Декларації щодо цілей та завдань МОП 1944 р.;

2. правова основа наглядового механізму закладена в Статуті МОП, тобто міжнародному договорі, а отже він є обов'язковим для всіх держав-членів цієї організації;

3. контрольний механізм МОП передбачає здійснення нагляду за виконанням державами своїх зобов'язань не лише щодо ратифікованих ними конвенцій в сфері праці, але й щодо нератифікованих, а також надання рекомендацій органами МОП, шляхом втілення принципу квазісудового оцінювання незалежними особами та належну правову процедуру, що зрештою робить даний механізм унікальним;

4. усі органи МОП у різній мірі беруть участь у контрольно-наглядовому механізмі, ключова роль при цьому відводиться Комітету експертів, Комітету конференції та Комітету зі свободи об'єднання. Як справедливо зауважують дослідники загальний дух, що наповнює наглядові органи МОП, має неписану мудрість, яка керує їх діями, що базуються на фундаментальних принципах: чітке дотримання міжнародних зобов'язань та стандартів; скрупульозна ретельність; найсуворіша об'єктивність; визнання необхідності співчутливого розуміння того, що лежить за межами букви закону, часових особливостей та практичних труднощів; а також прийняття обов'язку дотримуватись найвищих стандартів такту та ввічливості при оцінці складних і делікатних проблемних питань [7, с. 32];

5. контрольно-наглядовий механізм МОП має комплексний характер та включає: систему періодичних доповідей держав щодо ратифікованих та нератифікованих конвенцій та рекомендацій і спеціальну систему нагляду (розгляд подання від організації роботодавців та трудящих; розгляд скарги, що направлена державою-членом стосовно недотримання іншою державою положень конвенції; механізми щодо дотримання державами положень Тристоронньої декларації принципів, що стосуються багатонаціональних корпорацій і соціальної політики 1977 р. та Декларації МОП основних принципів та прав у світі праці 1998 р.);

6. принцип трипатризму, що покладений в основу функціонування органів МОП, знайшов своє втілення і у контрольно-наглядовому механізмі, шляхом залучення до цього процесу організації роботодавців та трудящих;

7. вдосконалення методів своєї роботи є окремим напрямком діяльності контрольно-наглядових органів МОП, для цього в рамках Комітету експертів створено відповідний підкомітет для вироблення практичних рекомендацій щодо його ефективності та результативності;

8. контрольно-наглядовий механізм МОП є одним із найстаріших механізмів нагляду в сфері прав людини і свою актуальність зберіг завдяки постійному розвитку та прагненні відповідати вимогам різних часових епох. Поєднуючи різні форми та методи роботи, дозволяє контрольно-наглядовому механізму МОП демонструвати вагомі досягнення та значний прогрес у сфері міжнародного нагляду та в цілому міжнародного права.

Література:

1. Valticos N. International labour standards and human rights: Approaching the year 2000. *International Labour Review*. 1998. Vol. 137. - №2. P. 135-147
2. Report of the Committee of Experts on the Application of Conventions and Recommendations: Application of International Labour Standards 2020/ International Labour Conference, 109th Session, 2020/ Report III (Part A)/ ILC.109/ III (A).
3. Report of the Committee of Experts on the Application of Conventions and Recommendations/ General Report and observations concerning particular countries/ Report III (Part 1A)/ International Labour Conference, 103rd Session, 2014/ ILC.103/III(1A).
4. ILO: CEACR General Report, Report III (Part A), International Labour Conference, 108th Session, 2019, para. 70
5. General Report and observations concerning particular countries: Report of the Committee of Experts on the Application of Conventions and Recommendations/ Report III (Part 1A)/ International Labour Conference, 107th Session, 2018/ ILC.107/III(1A).
6. General Report and observations concerning particular countries: Report of the Committee of Experts on the Application of Conventions and Recommendations/ Report III (Part 1A)/ International Labour Conference, 109th Session, 2020/ ILC.109/III(1A).
7. Kari Tapiola. The ILO system of regular supervision of the application of Conventions and Recommendations: A lasting paradigm. Protecting Labour Rights as Human Rights: Present and Future of International Supervision. Proceedings of the International Colloquium on the 80th Anniversary of the ILO Committee of Experts on the Application of Conventions and Recommendations, Geneva, 24-25 November 2006. P.29-36

References:

1. Valticos N. International labour standards and human rights: Approaching the year 2000. *International Labour Review*. 1998. Vol. 137. - №2. P. 135-147
2. Report of the Committee of Experts on the Application of Conventions and Recommendations: Application of International Labour Standards 2020/ International Labour Conference, 109th Session, 2020/ Report III (Part A)/ ILC.109/ III (A).
3. Report of the Committee of Experts on the Application of Conventions and Recommendations/ General Report and observations concerning particular countries/ Report III (Part 1A)/ International Labour Conference, 103rd Session, 2014/ ILC.103/III(1A).

4. ILO: CEACR General Report, Report III (Part A), International Labour Conference, 108th Session, 2019, para. 70

5. General Report and observations concerning particular countries: Report of the Committee of Experts on the Application of Conventions and Recommendations/ Report III (Part 1A)/ International Labour Conference, 107th Session, 2018/ ILC.107/III(1A).

6. General Report and observations concerning particular countries: Report of the Committee of Experts on the Application of Conventions and Recommendations/ Report III (Part 1A)/ International Labour Conference, 109th Session, 2020/ ILC.109/III(1A).

7. Kari Tapiola. The ILO system of regular supervision of the application of Conventions and Recommendations: A lasting paradigm. Protecting Labour Rights as Human Rights: Present and Future of International Supervision. Proceedings of the International Colloquium on the 80th Anniversary of the ILO Committee of Experts on the Application of Conventions and Recommendations, Geneva, 24-25 November 2006. P.29-36

Журнал

*«Актуальні питання у
сучасній науці»*

*(Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія Економіка»,
Серія «Державне управління», Серія «Техніка»,
Серія «Історія та археологія»)*

Випуск № 2(20) 2024

Видавець:

ФОП Жукова Ірина Віталіївна Свідоцтво серія ДК №7425 від 09.08.2021 р.,
02217, м. Київ, пр. Маяковського Володимира, буд. 4-В, кв. 10